

Haklılar da Cesur Olmalı

— KARAM-41 · 13 Aralık 2018

Günlük yaşamda iş ve işlemlerin toplumsal kurallara göre, medenice yürümesini gönülden arzu etmişimdir hep. Fakat bu dileğim, karşılaştığım nahoş durumlar yüzünden, çoğu zaman hayal kırıklığına dönmüştür ne yazık ki.

Bir ara halk otobüsüne binmiştim. Ön sıralara yakın tekli bir koltukta oturdum. Tenha olan otobüse duraklarda birer ikişer binenler oldu. Bir durağa geldiğimizde, mesai çıkışına rastlamasından ötürü olacak ki, durakta uzun kuyruklar vardı. Şoför kuyruğun ön tarafına yanaşacağına en arkada durdu.

Kapılar açıldığında, önden binmesi gerekenlerin yerine, arkada bekleyenler binmeye başladılar. Bağırışmaların arasında kısa zamanda otobüs doldu. Şoför aceleyle duraktan hareket etti. Oturan yolculardan bir bayan dayanamayarak atıldı:

"Şoför bey neden durağa girmediniz, ön sırada bekleyenlerin yerine hakkı olmayanlar bindi." dedi. Şoför iğne batırılmış gibi irkildi. Beklemediği bu sorgulama kendisini rahatsız etmiş olacak ki öfkeyle bağırıldı:

"Sana ne kardeşim, araç benim değil mi? İstedğim yerde durur, istediğim yolcuyu da alırım. Fazla konuşursan kenara çeker seni de aşağıya atarım."

Şoförün bu kabalığına rağmen, bayan soğukkanlılığını muhafaza ederek, kararlı ve nazik bir üslupla:

"Sana ne diyemezsiniz. Müşteriye, hele bir bayana böyle kaba davranamazsınız. Aşağıya atma lafını da haddini aşan bir söz olarak size iade ediyorum." Dedi.

Bunları duyan şoför iyice sinirlenerek başını sallamaya, "ya sabır" diye söylenmeye başladı. Bayana, orta sıralardan birisi destek çıktı:

"Seni böyle konuşmaktan men ederim şoför bey, Kolaysa, bir yolcuyu dışarıya at da görelim. Burası dağ başı değil." Diye çıkıştı.

Sen misin bunu söyleyen, şoför hemen sağa yanaşarak el frenini çekti. Ön kapının açma düğmesine basarak yerinden fırladı. Bayana doğru gelirken, o anda beklenmeyen bir refleksle bütün yolcular ayaklandık. Bazıları şoföre doğru hamle yaparak "şimdi sen mi yolcuyu atacaksın yoksa biz mi seni atalım" diye öfkeyle bağırmaya başladılar.

Şoför bu kadarını bekleliyordu sanırım. Yavaşça geri dönerek koltuğuna oturdu. Ben de yolculardan bu kadar seri duyarlılık bekleliyordum doğrusu. Bu destekten mutlu olmuştum.

Az sonra inmem gereken yere yaklaşmıştık. Durma düğmesine basarak ayağa kalktım kapiya doğru yürürken yolculara "hepinize teşekkür ediyorum" diyerek tebessüm ettim. Herkes yaptığından memnun

gibi, baş sallayarak karşılık verdiler. Durakta indim.

Otobüste, şoförün kabalıklarına üzülmememe rağmen, içim içime sığmıyordu sevinçten. "Medeni toplumlarda haklılar da haksızlar kadar cesur olmalıydı elbette" diye düşündüm. Ve haklılar yalnız bırakılmamalıydı.

Rahatsız olduğum bir şey de, dolmuşlardaki para üstünün karambole getirilmesidir. Bu yüzden bozuk para uzatmayı yeğlerim hep. Fakat her zaman bu mümkün olmuyor maalesef. Aslında bu tür yaşanan olaylar, toplum olarak karakterimizi de test etmekte bir bakıma.

Dolmuş şoförü para üstü vermesi gerekiyorsa, anında takdim ederek yolcuyla kuşkuyla ve paniğe düşürmemeli. Kimin kaç durak sonra ineceği belli değil ki. Aksine para üstü isteyenleri azarlarlar; "yedek mi be abim, vereceğiz sabret."

Ne kadar sabretsin, unutturana kadar mı? Çünkü az sonra incek, başına geleceği biliyor. Kimileri toplar alalecele paraları, sonra da isteyene hesap sorar; "kaş para vermiştin yenge", "emin misin on lira verdiğinden."

O yüzden, para üstü alacaksam beş kuruşumun kalması bile canımı sıkar. İki kez isteten şoförlere çıkışırım. Paranın azlığı önemli değil, hakkın gasp edilmemesi önemli olan.

Dürüst nazik ve olgun şoförlere sözümüz yok elbette. Böylelerine minnettarız. Kahrımızı ve yükümüzü çekiyorlar gün boyu, kolay değil elbette.

Bir defasında Antalya'dan T.H. Yollarına ait olmayan bir uçakla İstanbul'a dönüyordum. Ücretli olan ikramlardan, tahminen 12 TL tutarında bir şeyler alarak, hostese 20 TL uzattım. Aldı gitti, bir daha da dönüş yapmadı.

Yakında duran başka bir hostese, işaretlerle gelmesini için rica ederek, durumu anlattım, "tamam efendim ilgileneceğim" diyerek gitti ve O'da dönüş yapmadı. Az sonra da para üstünü alamadan Sabiha Gökçen'e indik.

Para üstü az bir meblağ olsa da, bu davranıştan hayli rahatsız olmuşum. Eve geldiğimde, ilgili firmanın mail adresine koltuk numaramı da belirterek zehir zemberek bir şikâyet metni gönderdim.

Cevabı geldi: "duyarlılığınız için teşekkür eder, mağduriyetinizden ötürü özür dileriz. Gereği yapılmıştır." Diyorlardı.

Fakat "gereği" nasıl bir yaptırım oldu, bilemiyorum. Hiç de tatmin olmamıştım bu kapalı ve lastikli cevaptan.

Bir sabah takım elbise kravat, elimde çanta aceleyle seminere gidiyorum. Yaya kaldırımında yürürken bir taksi öyle bir hızla yakınımdan geçti ki, neredeyse kaldırıma çıkacak. Yol kenarındaki çamurlu suyu olduğu gibi üzerime boca etti. Tepeden aşağı batmıştım. Sinirle söylenirken ileride park ettiğini gördüm. Hemen yanına giderek;

"Merhaba, kusura bakmayın yaya kaldırımında giderken sizi rahatsız ettim galiba. Siz de elinizde olmayarak beni bu hale soktunuz" dedim.

Şoför bana baktı dona kaldı. Kavga çıkacak diye beklerken, konuşmamdan ve halimden mahcup oldu

sanırım. Yaptığı hatayı anlamış olacak ki "özür dilerim hata benimdi, nasıl telafı edebilirim" demez mi? Yine de bana yetmişti bu özrü. Fakat seminere gidemedim tabi.

Toplum içinde birileri hala insan olmanın gerektirdiği, sosyalleşme, medeni olma, dürüst ve nazik olma vb. kurallara direnmekte nedense. Doğuştan, ya da çevresinden getirdiği yanlışları, başkalarına dayatmaya çalışmakta.

Umarım toplum olarak, kırmadan, üzmeden vatandaşlık görevlerimizi duyarlılıkla yerine getirerek, birlikte yaşamanın mutluluğunu yakalar, tebessümlerimize yeni sevinçler ekleriz.

Sevgiyle kalın...